

वेळ २:३० तास

- सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न १. अ) महाराष्ट्रातील सामाजिक स्थित्यावर कशाप्रकारचा प्रभाव ठाकतात
याची चर्चा करा.

किंवा

आ) समाजाच्या जडणघडणीत साहित्याचाही महत्वाचा वाटा असतो, या विधानाची सोदाहण चर्चा करा.

प्रश्न २ अ) दलित साहित्याची संकल्पना सांगून या साहित्याची आशयवैशिष्ट्ये विशद करा.

किंवा

आ) 'भाई तुम्ही कुठे आहात!' हे नाटक जातीअंताची चळवळ फोल डरल्याची प्रेक्षर
जाणीव व्यक्त करते, या विधानाची साधकबाधक चर्चा करा.

प्रश्न ३ अ) स्त्रीवादी जाणीव म्हणजे काय ते सांगून मराठीतील स्त्रीवादी साहित्याची परंपरा सांगा.

किंवा

आ) 'तिचा अवकाश' या कथासंग्रहातील कथा विविध स्तरावरून 'स्त्री-पुरुष नातेसंबंधांचा' कसा
वेध घेते याचे स्पष्टीकरण करा.

प्रश्न ४. कोणत्याही दोन टीपा लिहा.

२०

- १) म. नावानखेडे यांच्या लेखातून दलित जाणीवेसंदर्भातील विचार
- २) कलावंताची जाणीव
- ३) 'भाई तुम्ही कुठे आहात!' या नाटकातील दिनकराव
- ४) 'भाई तुम्ही कुठे आहात!' या नाटकातील भाषा
- ५) 'पाऊस आला मोठा' मधील अंमला
- ६) दुष्काळ: लग्न चौकटीतली घुसमट
